

Slavné historické výroky na oslavu cenzury

- CZ24 News | 28. prosince 2023

SVĚT: Nic takového neexistuje. Nikde nejsou uchovávány žádné slavné historické texty, které by hovořily o nutnosti zabránit střetu idejí. Ale existuje velké množství textů, které obhajují svobodu slova.

Texty na obhajobu svobody slova se na rozdíl od prohlášení ochránců demokracie za pomoci cenzury vyznačují tím, že se hezky čtou a přinášejí dojem nadčasovosti. Aneb od slavného anglického básníka po amerického soudce s českými kořeny.

John Milton

John Milton je slavným anglickým básníkem. Žil v 17. století. Napsal útlý spisek „[Areopagitica](#)“, který je jedním z historicky nejvlivnějších textů na obranu svobody slova:

„Ti, kdo navrhli zákon o kontrole tisku, nemuseli mít špatné úmysly, ale přijít s myšlenkou cenzury není příliš těžké. Přesto ji největší civilizace minulosti nezavedly a vzkvétaly bez ní. Jediní panovníci, kteří ji zavedli, byli nejfalešnější svůdníci lidstva nebo jeho utlačovatelé a zavedli ji z jediného důvodu, aby zabránili reformaci. Je téměř nemožné používat cenzuru k něčemu dobrému.“

„Člověk, který věří něčemu jen proto, že mu to řekli, je kacír.“

„Pokud chce parlament vládnout lidem, kteří jsou neinformovaní, nekultivovaní a poddajní, musí se napřed stát despotickým a tyranským.“

Catovy dopisy

Catovy [dopisy](#) psali dva angličtí novináři před 300 lety. Byly oblíbenou četbou prostých lidí a inspirovaly americké osadníky k vyhlášení nezávislosti.

„Mělo by být ambicí všech upřímných vlád, aby byly jejich činy otevřeně zkoumány a veřejně posuzovány. Pouze zkažené vlády se hrozí toho, co se o nich říká.“

„Svoboda projevu je velkým pilířem svobody, společně vzkvétají a umírají. Je postrachem zrádců a diktátorů a obraným valem proti nim.“

Lid versus Larry Flint

Slavný film líčí život Larryho Flinta a jeho [proces](#) před americkým Nejvyšším soudem. Soud se Larryho zastal a v rozsudku uvedl:

„I když mají nepravdivá vyjádření sama o sobě malou hodnotu, jsou nicméně nepostradatelná ve svobodné výměně názorů.“

„Definice odpornosti v oblasti politické nebo společenské diskuze je z definice subjektivní, ale vyjádření neztrácí ochranu jednoduše proto, že může někoho urazit.“

„Debata o veřejných záležitostech nebude svobodná, pokud se řečník bude obávat, že mu soud dokáže, že mluvil z nenávisti. A i kdyby mluvil z nenávisti, výroky, kterým někdo upřímně věří, přispívají ke svobodné výměně názorů a zjištění pravdy.“

O povinných názorech

Toto je napsáno v [rozsudku](#) amerického Nejvyššího soud z roku 1943:

„Žádný úředník, ať už vysoce postavený nebo ne, nemůže nařídít, co je povinným názorem v politice, vlastnictví, náboženství nebo ostatních názorových proudech, a nemůže nutit občany, aby vyjadřovali slovem nebo činy svoji oddanost nějakému názoru.“

George Orwell

„Obyčejní lidé v ulicích pořád nejasně [věří](#), že každý má právo na svůj názor. Jsou to pouze nebo v každém případě především literární a vědeční intelektuálové, ti lidé, kteří by měli být strážci svobody, kteří jí začínají opovrhovat v teorii i praxi.“

Soudce z české kotliny

Louis Brandeis se narodil v Americe českým rodičům. Stal se soudcem Nejvyššího soudu a jeho [texty](#) na obranu svobody slova se staly pevnou součástí učebnic:

„Pro odvážné muže zvyklé postarat se sami o sebe, kteří věří v sílu svobodného a nebojácného argumentu uplatňovaného prostřednictvím lidové vlády, nemůže být žádné nebezpečí plynoucí ze svobodného projevu dostatečné pro jeho omezení, pokud není toto nebezpečí natolik bezprostřední, že by diskuze přišla pozdě.“

„Pokud je čas na to, aby lži a falešné představy mohly být odhaleny prostřednictvím diskuze a zlo odvráceno v procesu osvěty, je řešením více slov, ne vynucené ticho.“

[ZDROJ](#)